
Sprawozdanie z Leninowskiej Prawniczej Sesji Naukowej w Warszawie

Palestra 4/7-8(31-32), 55-56

1960

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

S p r a w o z d a n i e

z Leninowskiej Prawniczej Sesji Naukowej w Warszawie

W dniach 20 i 21 maja 1960 r. w Uniwersytecie Warszawskim odbyła się Leninowska Prawnicza Sesja Naukowa, zorganizowana przez Sąd Najwyższy, Wydział Prawa U. W. i Instytut Nauk Prawnych PAN. Na Sesji wygłoszone zostały następujące referaty:

1. Zagadnienie praworządności w pracach W. Lenina (ref. sędziego S.N. Henryk Kempisty),
2. W. Lenin o budownictwie państwowym (ref. doc. dr Mieczysław Maneli i doc. dr Zygmunt Rybicki),
3. W. Lenin a prawne uregulowanie zagadnienia wolności sumienia i wyznania (ref. prof. dr Henryk Świątkowski).

Sesję otworzył rektor U. W. prof. dr S. Turski, witając uczestników obrad oraz licznych gości, a wśród nich Ministra Sprawiedliwości Mariana Rybickiego, Wiceministra Spraw Wewnętrznych Zygryda Szneka i Prezesa Zarz. Gł. ZPP Mariana Mazura. Na Sesję przybyli również Minister Sztachelski oraz zast. Sekretarza Rady Państwa Holder.

W dyskusji nad referatami brało udział 11 osób: sędziów, pracowników nauki oraz trzech studentów.

Ścisłe, jednolite, wolne od wpływów miejscowych, nie związane z doraźną celowością przestrzeganie i stosowanie prawa przez wszystkie organy państwa i obywateli uznawał Lenin za jeden z istotnych elementów praworządności. Mitrega, biurokratyzm, brak kultury rządzenia — to zjawiska, które w aparacie państwowym hamują ugruntowanie praworządności. Szczególną rolę w zakresie ochrony praworządności przypisuje Lenin sądom (wybieralnym, ławniczym, niezawisłym) oraz prokuraturze (jednolitej, scentralizowanej, sprawującej nadzór nad ścisłym przestrzeganiem prawa przez wszystkie organy i obywateli).

W zakresie budownictwa państwowego Lenin wysuwał na czoło kierowniczą rolę partii oraz zasadę centralizmu demokratycznego. Problematyce tej poświęcone były m.i. rozważania zawarte w referacie drugim. Realizacja zasady centralizmu demokratycznego wymaga rozwijania udziału ludzi pracy w zarządzaniu państwem. Podstawową instytucją gwarantującą ten udział jest istnienie i funkcjonowanie systemu przedstawicielskiego: sejmu i rad narodowych.

Trzeci referat poświęcony był analizie systemu stosunku państwa do kościoła, jaki ukształtował się w ZSRR na tle wykonania dekretu (podpisanego przez Lenina) z dn. 28.I.1918 r. o rozdziale kościoła od państwa i szkoły od kościoła. Pod względem formalnoprawnym dekret o rozdziale nawiązuje do znanego już systemu o rozdziale obowiązującego we Francji (ustawa z 1905 r.) i w innych krajach. Dekret z 1918 r. znamionuje zasadniczy akcent socjalistyczny, który polega na całkowitym zrównaniu prawnym obywateli bez względu na ich taki czy inny stosunek do religii, co oznacza, że obywatele mają prawo do wyznawania jakiegokolwiek religii lub niewyznawania żadnej, wykonywania kultu religijnego i prowadzenia działalności wolnomyślicielskiej.